Ügyszám: 561/P/2009-7.

[…] részére

Tisztelt […]!

Megkaptam beadványát, melyben azt kifogásolja, hogy a jegyző az irodájában hangfelvételt készít a dolgozókkal és az ügyfelekkel folytatott beszélgetés során. Továbbá azt is panaszolta, hogy a beszélgetésről készült felvételeket nem adja ki. Az ügyben megkerestem jegyző asszonyt, aki válaszában arról tájékoztatott, hogy az irodában a hatósági eljárás során az írásos jegyzőkönyv helyett készít hangfelvételt. Ezen kívül csak egy esetben került sor egy beszélgetés rögzítésére, állítása szerint az Ön hozzájárulásával. Az ügyben a következő állásfoglalást teszem.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. §. 1. pontja szerint személyes adat bármely meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A 2. § 9. pontja alapján a kép- és hangfelvétel rögzítése adatkezelésnek minősül.
Az Avtv. 3. §.-a alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli.
A fentiek alapján valakinek a hangja, valamint az arról készített felvétel – a jegyző állításával ellentétben – személyes adatnak, hangjának rögzítése pedig adatkezelésnek minősül, mely törvényi felhatalmazás alapján vagy az érintett hozzájárulásával történhet.

A Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) 80. § (1) bekezdése szerint: *„A személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés."* Eszerint a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más hangjával kapcsolatos bármiféle visszaélés. A hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A hatósági eljárással kapcsolatban készített hangfelvételekre vonatkozóan a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 39. §-a a következő rendelkezéseket tartalmazza:
„(4) A hangfelvételre, valamint a kép- és hangfelvételre a jegyzőkönyvre vonatkozó szabályokat azzal kell alkalmazni, hogy azok a (2) bekezdés a)-f) pontjában felsoroltakat tartalmazzák. A hangfelvételt, valamint a kép- és hangfelvételt hordozó eszközt az iratokhoz kell csatolni, vagy arról az eljárás befejezéséig a (2) bekezdésnek megfelelő tartalmú jegyzőkönyvet kell készíteni.
(5) A hatóság a költségtakarékosság és hatékonyság követelményének megfelelően választja ki a jegyzőkönyv készítésének formáját. Az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője az ezzel járó költségek megtérítése mellett kérheti az általa megjelölt jegyzőkönyvezési forma alkalmazását."
Amennyiben a hangfelvétel-készítés a fenti szabályoknak megfelel, valamint az érintettek számára a Ket. szabályoknak megfelelően biztosítják az iratbetekintési jogot, a vizsgált eljárás adatvédelmi szempontból nem kifogásolható.
Ami a hatósági eljárás keretein kívül készült hangfelvételeket illeti, a következő megállapítások tehetők. Tekintettel arra, hogy az Önnel folytatott beszélgetés rögzítése adatkezelésnek minősül, ezért ahhoz – külön törvény felhatalmazása hiányában – az Ön hozzájárulása szükséges. A hozzájárulásnak az Avtv. 2. § (6) bekezdése alapján önkéntesnek, határozottnak és megfelelő tájékoztatáson alapulónak kell lennie. Az Avtv. rögzíti a célhoz kötöttség követelményét is, mely szerint személyes adatot csak meghatározott célból, jog gyakorlása vagy kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Továbbá csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig. Amennyiben ezek a feltételek nem teljesülnek, a felvételkészítés nem jogszerű.
Ahogy Ön, a jegyző asszony is előadta, hogy a kérdéses felvételt nem szándékozik kiadni az ügyintéző részére, azt legfeljebb meghallgathatja és jegyzetet készíthet. Tekintettel arra, hogy

a hangfelvétel Önre vonatkozó személyes adatokat tartalmaz, ezért biztosítania kell, hogy kérése esetén a felvételről ingyenes másolatot kapjon. Ennek teljesítésére az adatkezelőnek – jegyzőnek – 30 nap áll rendelkezésre.
Mivel a jegyző az Avtv. által előírt tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget, ezért tevékenysége jogellenes adatkezelési tevékenységnek minősül.
Ezért az Avtv. 25. § (2) bekezdésére hivatkozva felszólítottam a jegyzőt a jogellenes adatkezelés megszüntetésére. Ennek érdekében a kérdéses felvételt, vagy az arról készült másolatot ki kell adnia Önnek. Felhívtam a jegyző asszony figyelmét, hogy általa folytatott adatkezelésnek minden tekintetben meg kell felelnie a fentiekben részletezett törvényi követelményeknek, ellenkező esetben az érintett személyek személyes adataik védelméhez fűződő joga sérül. Tájékoztatattam őt arról, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul köteles megtenni, és erről engem 30 napon belül írásban tájékoztatni.
Tájékoztatom, hogy az adatvédelmi biztos vizsgálatától függetlenül a következő jogorvoslati lehetőségek állnak az Ön rendelkezésére.
Az Avtv. 17. §.-a szerint az érintett jogainak megsértése esetén az adatkezelő ellen bírósághoz fordulhat. A bíróság az ügyben soron kívül jár el.
Bírósághoz fordulhat személyhez fűződő jogának megsértése miatt. A bíróság előtt a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) 84. §-a alapján a következő igényeket támaszthatja:
a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;
e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.
Ön levelében a polgármesteri hivatal területén elhelyezett térfigyelő kamerák működését is kifogásolta. Tekintettel arra, hogy e tárgyban már korábban született adatvédelmi biztosi állásfoglalás, ezért ezt az állásfoglalást jelen levelemhez mellékelve megküldöm Önnek.

Budapest, 2009. december 19.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András